

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)

Advies over de kabels in de Noordzee

- over het ontwerp-KB betreffende de plaatsings- en exploitatiemodaliteiten van kabels die doorheen de territoriale zee of het nationale territorium gaan, of die worden geïnstalleerd, of gebruikt in het kader van de ontginning van de minerale hulpbronnen en van andere niet-levende hulpbronnen, of van de exploitatie van kunstmatige eilanden, waarvan de installatie of de uitwerking valt onder de Belgische jurisdictie.
- aangevraagd door de heer Charles Picqué, Minister van Economische Zaken en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met de politiek van de grote steden, in een brief, gedateerd op 12 juli 2000.
- opgesteld door de Werkgroep Energie en Klimaat
- goedgekeurd door de algemene vergadering van 17 oktober 2000 (zie bijlage 1)]

Inhoud

1. Samenvatting van dit advies [1-2]
2. Context [3]
3. Algemene opmerkingen [4-9]
4. Specifieke opmerkingen [10-12]
5. Formele opmerking [13]
6. Bijlagen

1. Samenvatting van dit advies

- [1] De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling spreekt zich in dit advies uit over het ontwerp-KB betreffende de plaatsings- en exploitatiemodaliteiten van kabels die doorheen de territoriale zee of het nationale territorium gaan, of die worden geïnstalleerd of gebruikt in het kader van de exploitatie van de minerale hulpbronnen en van andere niet-levende hulpbronnen, of van de exploitatie van kunstmatige eilanden waarvan de installatie of de uitwerking valt onder de Belgische jurisdictie. Deze kabels zouden meer bepaald moeten dienen om de toekomstige windmolens in de Noordzee aan te sluiten op het Belgisch elektriciteitsnetwerk.
- [2] De Raad meent dat dit ontwerp-KB rekening moet houden met de twee adviezen van de Raad van 20 juni 2000 betreffende dezelfde materie. De Raad herinnert in het bijzonder aan de noodzaak om erover te waken dat de bescherming van het zeemilieu wordt gegarandeerd en aan de noodzaak om de kabeltrajecten te bundelen, rekening houdend met de technische beperkingen. De Raad vraagt zich bovendien af wat de staat van vooruitgang is van de besprekingen over de aansluitingsmodaliteiten van de onderzeese kabels op het netwerk van het land.

2. Context

- [3] Het ontwerp-KB dat wordt onderworpen aan het advies van de Raad lijkt als hoofddoel te hebben een wettelijk kader te bieden voor de realisatie van de elektrische aansluitingen tussen de windproductie-eenheden van elektriciteit in zee en het elektriciteitsnetwerk op het land. Dit ontwerp-KB vervolledigt drie andere koninklijke besluiten waarover de Raad zich reeds voorafgaandelijk heeft uitgesproken in twee adviezen van 20 juni 2000. De Raad heeft op deze wijze enerzijds een advies (av_dom) afgeleverd over het ontwerp-KB betreffende de voorwaarden en de procedure voor de concessieverleningen door de overheid bij uitvoering van artikel 6 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt. De Raad heeft anderzijds een ander advies (av_inc) verstrekt over het voorontwerp van het koninklijk besluit dat de regels vastlegt betreffende de evaluatie van de gevolgen voor het milieu bij toepassing van de wet van 20 januari 1999, die is gericht op de bescherming van het zeemilieu in de zeegebieden in het Belgische rechtsgebied. Verder werd er advies verstrekt over het voorontwerp van het koninklijk besluit dat de octrooiverlening vastlegt van de toelatingen en vergunningen die zijn vereist voor bepaalde activiteiten die werden uitgevoerd in de zeegebieden onder de jurisdictie van België.

3. Algemene opmerkingen

- [4] De Raad meent dat het ontwerp-KB moet beantwoorden aan de algemene opmerkingen die zij heeft gemaakt in haar twee voorgaande adviezen van 20 juni 2000 (av_inc en av_dom). Ze herhaalt hier de essentiële elementen van deze adviezen.

3.1 De bescherming van het zeemilieu garanderen

- [5] De Raad meent dat de ontwikkeling van vernieuwende energieën een van de prioriteiten moet vormen voor de Belgische energiepolicies. Niettemin mag de ontwikkeling van de potentiële elektriciteitsproductie via windmolens in de Noordzee geen schade aanbrengen aan de reeds sterk verzwakte biodiversiteit van het zeemilieu. De Raad herinnert er daarom aan dat België moet tegemoet komen aan haar internationale verplichtingen en de beschermde zeezones moet definiëren, zoals de wet over de bescherming van het zeemilieu van 20 januari 2000 (av_inc, § 2) het voorschrijft. Deze maatregelen moeten worden geïnspireerd op het principe van de voorzorgsmaatregelen, zoals dat bijvoorbeeld is gedefinieerd in de verklaring van Rio over het milieu en de ontwikkeling (principe 15).
- [6] De Raad herinnert eraan dat het sectorplan het instrument is dat in de buurlanden de voorkeur geniet voor het bepalen van het gebruik van de zeeruimte (av_inc, § 2). Volgens de Raad kan de bepaling van de ruimtes die moeten worden voorbehouden voor de doorgang van de onderzeese kabels, worden vereenvoudigd door een dergelijke planning (av_inc, § 2).

3.2 De kabeltrajecten bundelen

- [7] De Raad is van oordeel dat de ruimte die door de kabels wordt in beslag genomen zo beperkt mogelijk moet zijn, rekening houdend met de technische beperkingen. De Raad herhaalt hier “dat men de toename van de onderzeese kabels moet vermijden en de optimalisatie van hun aansluiting aan het netwerk op het land moet voorzien, om de kosten en de impact op het milieu te beperken” (av_dom, § 10). De Raad waardeert artikel 2 van het ontwerp-KB en herhaalt het belang van de toepassing van de wet van 20 januari 1999 betreffende de bescherming van het zeemilieu, in het bijzonder de artikels 28 t.e.m. 30. De Raad vraagt in dit kader om objectieve criteria vast te leggen die het mogelijk zouden kunnen maken de minimalisering van de impact van de kabels op de inbeslagname van de zeebodem te beoordelen.

3.3 Aansluiting op het elektriciteitsnetwerk op het land

- [8] De Raad herinnert hier aan de vragen die ze reeds heeft gesteld "over de staat van vooruitgang van de kennis en de beslissingen betreffende de volgende punten: de aansluiting van de nieuwe infrastructuur op het huidige elektriciteitsdistributienetwerk en de noodzaak voor de Commissie voor de regeling van de elektriciteit en het gas (CREG) om met dit doel een eventueel investeringsplan op te stellen, om de uitgaande elektriciteitsspanningen van de installaties en de ingaande spanningen op het netwerk te bepalen, evenals de toestellen voor elektrische transformatie" (av_dom, § 17).

3.4. Het buiten werking stellen van de installaties

- [9] De Raad herinnert er hier aan dat ze had gevraagd dat men de notie zou toelichten van het buiten werking stellen van de installaties (av_dom, § 26) en dat men "de mogelijkheden zou bestuderen van het onderwerpen van de toekenning van overheidsvergunningen aan de progressieve opbouw van een te heffen provisie op de exploitatieresultaten. Deze laatste zou dan dienen om het herstel van de plaatsen te garanderen in geval van het stopzetten van de exploitatie". (av_dom, § 19).

4. Specifieke opmerkingen

- [10] Voor artikel 7, lid 10, zou het goed zijn "indicatief" aan "tijdschema" toe te voegen.
- [11] Voor artikel 15, lid 9, zou het goed zijn te preciseren dat "de kostprijs van deze toestellen ten laste zal vallen van de nieuwe aanvrager".
- [12] Voor het punt 2.2.3, zou men de zin moeten beginnen met "Bij wijze van uitzondering" en ze beëindigen met "na advies te hebben ingewonnen bij de houders van de vergunningen".

5. Formele opmerking

- [13] Het zou goed zijn aan de overwegingen van het KB toe te voegen: "Gezien het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling van 17 oktober 2000".

6. Bijlagen

6.1. Aantal aanwezige en vertegenwoordigde stemgerechtigde leden tijdens de algemene vergadering van 17 oktober 2000

- 4 van de 4 voorzitters en vice-voorzitters
- 3 van de 6 afgevaardigden van de niet-gouvernementele milieuorganisaties
- 4 van de 6 afgevaardigden van de niet-gouvernementele organisaties voor samenwerking aan de ontwikkeling
- 1 van de 2 afgevaardigden van de niet-gouvernementele organisaties voor de verdediging van de consumenten
- 2 van de 6 afgevaardigden van de arbeidersorganisaties (*)
- 5 van de 6 afgevaardigden van de werkgeversorganisaties
- 2 van de 2 afgevaardigden van de energieproducenten
- 6 van de 6 afgevaardigden van de wetenschappelijke milieus
- Totaal: 27 van de 38 leden die stemgerechtigd zijn (*)

(*) Momenteel is 1 van de afgevaardigden van de arbeidersorganisaties niet aangeduid.

6.2. Vergadering voor de voorbereiding van dit advies

Dit advies werd voorbereid tijdens de vergadering van de werkgroep energie en klimaat van 29 september 2000.

6.3. Deelnemers aan de voorbereiding van het advies

Leden van de Raad met stemrecht of hun afgevaardigden

- Professor J.-P. van YPERSELE de STRIHOU, voorzitter van de werkgroep (Katholieke Universiteit van Leuven, KUL)
- Monsieur J. MALENGREAUX (Electrabel)
- Mevrouw E. QUINTANA (Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking, NCOS)

Uitgenodigde experts

De heer A. BRUNEAU (Electrabel)

De heer B. GONSETTE (Federale administratie voor energie)

De heer E. MEERT (C-Power)

De heer M. STEENSCH (Interelectra)

De heer J. VERTESEN (Federale administratie voor energie)

Leden van het secretariaat van de Raad

- De heer M. DEPOORTERE, Wetenschappelijk medewerker
- De heer J. DE SMEDT, Vast secretaris

6.4. Afkortingen

- av_dom: advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling betreffende de overheidsvergunningen voor de windmolens in zee, 20 juni 2000.
- av_inc: advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling betreffende de gevolgen op het milieu en de toelatingen en vergunningen betreffende bepaalde activiteiten uitgeoefend in zee. Ze herinnert hier aan de essentiële elementen van deze adviezen, 20 juni 2000.